

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је садржан у одредбама члана 97. тач. б) и 7) Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, банкарски и девизни систем, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о инвестиционим фондовима („Службени гласник РС”, бр. 46/06 и 51/09) ступио је на снагу 02. јуна 2006. године, а почео је са применом 10. јуна 2006. године – (у даљем тексту: Закон). Овим законом створени су темељи за оснивање и функционисање инвестиционих фондова као новог облика институционалних инвеститора на тржишту капитала у Републици Србији. Он обезбеђује грађанима услове да као чланови ових фондова, на једноставан и ефикасан начин учествују на тржишту капитала и остварују одређене приносе. Прикупљена слободна новчана средства чланова фонда се у складу са прописаним условима улагања и пословном политиком инвестиционог фонда, улажу у различите облике имовине и на такав начин доприносе не само повећању имовине фонда и његових чланова, већ и развоју тржишта капитала, као и стварању услова за повољније и ефикасније финансирање реалног сектора.

Измене и допуне Закона о инвестиционим фондовима („Службени гласник РС”, број 51/09) донете су са циљем да би се обезбедило стабилније и сигурније пословање инвестиционих фондова у условима глобалне финансијске кризе која је у међувремену захватила и наше финансијско тржиште, услед чега је знатно погоршан финансијски положај и пословање друштава за управљање инвестиционим фондовима, као и значајно смањена имовина самих фондова, а самим тим и угрожени интереси њихових чланова. Из наведених разлога, ове измене су између осталог прошириле могућност улагања имовине фондова и друштава за управљање, снизиле трошкове пословања друштава за управљање, омогућиле повећање конкурентности у пословању друштава за управљање, побољшање квалитета њихових услуга и већи степен заштите интереса чланова фонда услуга, као и стварање услова за квалитетнији и ефикаснији надзор надлежног органа над пословањем ових фондова.

Најновији Нацрт закона о изменама и допунама Закона о инвестиционим фондовима (у даљем тексту: Нацрт закона) настао је као резултат потребе усаглашавања са новим Нацртом закона којим се уређује тржиште капитала. Наиме, нови закон о тржишту капитала на системски начин и у складу са регулативом ЕУ прописује, између осталог, и оснивање и делатност инвестиционих фирми и пружање инвестиционих услуга, које се односе и на друштва за управљање инвестиционим фондом. С тим у вези, било је неопходно на адекватан начин допунити постојеће одредбе које се односе на делатност друштва за управљање, тако да се поред већ прописаних делатности које подразумевају оснивање, организовање и управљање инвестиционим фондом, делатност друштва за управљање прошири и на делатност која подразумева обављање и других послова у складу са законом којим се уређује тржиште

капитала. Ту се пре свега мисли на управљање портфолиом и пружање инвестиционих савета и другим клијентима поред инвестиционих фондова.

Уведено је и решење по коме се дозвољава да се имовина инвестиционих фондова може улагати у хартије од вредности које издаје кастоди банка, брокерско – дилерско друштво и овлашћена банка, пре свега имајући у виду да се ради о атрактивним и ликвидним хартијама од вредности, али и водећи рачуна о потреби проширења могућности улагања имовине фонда.

Осим тога, у новом Нацрту закона о тржишту капитала, који је урађен у складу са најважнијим европским директивама из ове области, изостављене су одредбе које се односе на давање дозволе за обављање послова кастоди банака, те је из тих разлога било потребно у овом Нацрту закона прописати начин издавање дозволе за рад кастоди банке, правила пословања кастоди банке, као и одредбе које се односе на услуге кастоди банке. Наведеним изменама и допунама Нацрта закона омогућава се стварање свеобухватне и ефикасне регулативе о инвестиционим фондовима, као и рационалан и ефикасан надзор над пословањем инвестиционих фондова, кастоди банака, али и добровољних пензијских фондова који такође, у складу са својим посебним законом, морају да држе имовину и користе услуге кастоди банака.

Извршене су и измене и допуне у оквиру постојећих казних одредби које се односе на привредне преступе и прекршаје, на начин да се постојеће одредбе адекватније и сврсисходније класификују, у циљу ефикасније и рационалније примене Закона, као и ради стабилнијег и сигурнијег пословања ових фондова.

Нацртом закона је предвиђено да ће Комисија за хартије од вредности извршити усклађивање својих аката са овим законом у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу, као и да ће донети прописе за чије је доношење овлашћена овим законом, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона допуњују се одредбе члана 4. Закона, тако што се у ставу 2. прописује да се на друштво за управљање, поред одредби закона којим се уређују привредна друштва, примењују и одредбе закона којим се уређује тржиште капитала. На тај начин се врши неопходно усклађивање постојећих одредби Закона са одредбама новог Нацрта закона којим се уређује тржиште капитала.

Чланом 2. Нацрта закона врши се допуна одредби члана 5. став 1. Закона, које се односе на делатност друштва за управљање, тако што се у оквиру прописаних делатности овог друштва, додаје нова тачка 4. којом се прописује да друштво за управљање обавља и друге послове у складу са законом којим се уређује тржиште капитала. Овим допунама се проширује делатност друштва за управљање и врши усклађивање са наведеним законом.

У члану 3. Нацрта закона врши се допуна одредби члана 29. Закона, које се односе на улагање имовине инвестиционог фонда, тако што се додаје нови став 2. којим се прописује да ће Комисија ближе уредити начин улагања имовине фонда.

У члану 4. Нацрта закона мењају се одредбе члана 31. Закона, које се односе на забране улагања имовине фонда.

Чланом 5. Нацрта закона врши се допуна Закона, тако што се после члана 75. додају нови чланови 75а, 75б. и 75в. који се односе на овлашћење за обављање делатности кастоди банке, дозволу за обављање послова кастоди банке и правила пословања кастоди банке и закључење уговора. На овај начин се ствара целовит и

свеобухватан правни основ у Закону који се односи на оснивање и пословање кастоди банака.

У члану 6. Нацрта закона врши се измена одредби члана 77. Закона, тако што се већ постојеће одредбе закона које се односе на услуге кастоди банака допуњују са одговарајућим одредбама из важећег закона којим се уређује тржиште капитала, а у циљу целовитог и свеобухватног прописивања одредби које се односе на услуге кастоди банака.

У члану 7. Нацрта закона врши се допуна члана 87. Закона, који се односи на привредне преступе, тако што се предвиђа да се прописани преступи односе на друштва за управљање, односно друга правна лица, а такође се проширује и листа постојећих привредних преступа.

У члану 8. Нацрта закона врши се измена члана 88. Закона, тако што се у наслову прецизира да се одредбе овог члана односе на прекршаје, као и да се мења распон досадашњих новчаних казни које су прописане за друштво за управљање и за одговорно лице у том друштву.

У члану 9. Нацрта закона мењају се одредбе члана 89. Закона, тако што се прописује да се одредбе овог члана односе на прекршаје кастоди банке, а не као до сада на привредне преступе, као и да се мења досадашњи распон новчаних казни за прекршаје кастоди банке и одговорног лица у кастоди банци.

У члану 10. Нацрта закона бришу се одредбе члана 90. Закона и на тај начин се врши правно-техничко усаглашавање са одговарајућим одредбама Нацрта закона.

У члану 11. Нацрта закона предвиђено је да ће Комисија извршити усклађивање својих подзаконских аката са овим законом у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу.

Чланом 12. Нацрта закона предвиђено је да ће Комисија донети прописе за чије је доношење овлашћена овим законом, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона

Чланом 13. Нацрта закона одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.